

4:E VÅNINGEN HAR BLIVIT BEHANDLINGSHEM

”OERHÖRT MYCKET BÄTTRE ÄN FÄNGELSE”

När Max Olsson fick chansen att omvandla fängelsestraffet till kontraktsvård tvekade han inte. Sedan augusti bor han på Räddningsmissionens behandlingshem ”Fjärde våningen”.

– Det är oerhört mycket bättre än med fängelse, säger han.

TEXT: jenny palm FOTO: åsa dahlgren

På Max Olsson rum på Fjärde våningen råder det lätt kaos. Rummen har just blivit visiterade av personalen, för att de ska försäkra sig om att det inte finns droger eller alkohol där. Max blev godkänd. Rummet är litet men funktionellt. Det finns en säng och ett skrivbord. Väggarna domineras av bilden på Minna, femåriga dottern och teckningen hon gjort till honom.

– Det var en av anledningarna till att jag ville vara just här. Jag får vara med Minna så mycket jag vill, säger han. Hon får även sova över och det är inte säkert att hon skulle få göra någon annanstans.

Såg sig inte som kriminell

Max växte upp i Majorna på 1980-talet. Han själv, liksom de flesta av hans kompisar, var skilsmässobarn. Att slåss och stjäla, det var något som ”alla” gjorde. Under den här tiden var det inne så kallade kickers, gäng som drog omkring och slogs. De uppfattade aldrig sig själva som brottslingar.

– Nej, faktiskt inte. Alla slogs på stan, vi såg inte det som något kriminellt, säger han. Alkoholen fanns med i bilden och det tog inte lång tid innan drogerna gjorde entré. Och vilken entré!

– Jag tyckte betydligt bättre om mig själv på amfetamin, jag blev trevligare, social på ett annat sätt, säger han.

Droger är som bekant inte gratis och missbruket skulle

finansieras. Världen omkring honom blev allt mer kriminell. När han var 19, väntade första fängelsestraffet. Och det skulle följas av fler.

”Fängelse gör ingen bättre”

– Fängelse gör ju ingen bättre direkt. Det blir bara hårdare och hårdare. Det känns som om de tar bort allt sådant som gör livet drägligt inne på anstalten.

Ge några exempel?

– Det blir strängare regler kring träning, för utomhusvistelser och så där.

För fem år sedan började dock livet se bättre ut. Han fick fast jobb och bodde med ensamt ansvar för lilla dottern, efter att mamman hade lämnat dem. Men drogerna fanns där hela tiden.

– Ja, och även om det inte var så ofta, var jag alltid trött. Alltid.

Envisa kreditkulder gjorde att ekonomin var på ruinens brant och i april 2008 dömdes Max för en mängd olika brott, misshandel, narkotikabrott och grov stöld, är några exempel. Men det blev också vändpunkten.

– Jag ansökte om kontraktsvård och fick det. Och så hamnade jag här, på Fjärde våningen. Det är väldigt lugnt och avslappnat här. Jag gillar också att det bara är män här, jag tror det blir mer anspänningar på mixade boenden, säger han.

”Rummet är litet men funktionellt. Det finns en säng och ett skrivbord. Väggarna domineras av bilden på Minna, femåriga dottern och teckningen hon gjort till honom.”

Renodlat behandlingshem

Under 2008 blev Fjärde våningen ett renodlat behandlingshem. Hit kommer man på ett av tre olika sätt. Antingen är man här som Max, på kontraktsvård, eller så avslutar man ett fängelsestraff här istället för att sitta tiden ut på anstalt, så kallad vårdvistelse. Den tredje möjligheten är att komma hit via socialtjänsten, genom solplacering.

På Fjärde våningen är det frihet under ansvar som gäller - parat med en viss dos kontroll. Urinprov lämnar alla tre gånger i veckan och det är nolltolerans mot såväl alkohol som droger.

– Ja, ingen får vistas här om de inte är rena, säger Tomas Dahlberg, behandlingsansvarig och Max kontaktperson.

Fjärde våningen har plats för 12 klienter och trycket är stort.

– Vi är i princip fullbokade hela tiden och vi får många förfrågningar från anstalterna, säger han.

Livet efter behandlingen

Det dagliga livet på Fjärde våningen kretsar mycket kring behandling. Här har man valt att arbeta med kombinationer av evidensbaserade metoder. Man använder sig av de tre första stegen av 12-stegsmodellen, med återfallprevention och med familjen, som ofta är en viktig del. Den sista delen av behandlingen inriktar sig på frågor som rör livet efter behandlingen.

Att ta steget från ett kriminellt liv med droger till att sköta sig, hålla sig på rätt sida och göra det som förväntas av en, är svårt i många delar. Massor av saker som han inte gjort tidigare måste han nu ta tag i.

– Bara en sådan sak att ringa till hyresvärderna och be om ett lägenhetsbyte är helt ångestframkallande. Alla sådana där vanliga saker som alla människor gör, säger Max.

Till hösten ska han börja Komvux och läsa in engelska, svenska, historia och samhällskunskap. Han ser framtiden med försiktig optimism.

– Jag är så oerhört trött på att umgås med kriminella människor. Och förresten har jag inte mycket till val, jag måste klara det, om inte annat för Minnas skull.

Fakta Fjärde våningen

Namn: Fjärde våningen

Adress: Vasagatan 14

Innehåll: Behandlingshem med ramavtal med kriminalvården och socialtjänsten

Antal platser: tio + två utslussningslägenheter i huset samt ett antal insprängda referenslägenheter i olika delar av Göteborg.

